

Kundun (1997)

A távoli civilizációkat se nem értjük, se nem ismerjük igazán, és ha rendelkezünk is róluk szemernyi információval, azt is a sztereotípa vagy a túlromantizálás alá vetjük. A Távol-Kelet számos esetben találkozott már a Nyugattal, azt azonban nem lehet elvitatni, hogy máig egy megfejthetetlen és stabil kötömb maradt, amelynek legjellegzetesebb darabja Kína, India, Japán, mely sor mára Dél-Koreával és Vietnámmal egészült ki. Azonban létezik egy „rejtett”, jobban mondva megszállt kultúra: Tibet. Az említett ország figyelemreméltó buddhista múlttal volt megáldva, míg a 20. században kínai megszállás alá nem került, ami a konvenciók részleges feladásával járt. A vallásfő menekülni kényszerült, merthogy a kommunista uralom számára a vallás egy olyan ópium, amely megbódítja a népet. Mintha csak elveszítenénk Rómát és vele együtt a pápát.

Martin Scorsese *Kundun* címet viselő remekműve a 14. Dalai láma életét mutatja be. A rendező alkotásával egy trilógia második részét valósította meg, amely ciklus témája a spiritualitás. Ide tartozik kronológiai sorrendben a *Krisztus utolsó megkísértése*, a *Kundun* és a *Némaság*. És hogy miért is fontos ez a konstrukció? A hármás Krisztus életének bemutatásával kezdődik, majd a Dalai láma tragédiája folytatódik, és végül a *Némaságban* találkozunk a kereszténység a buddhizmussal. Az egész egy kidolgozott, komplex szerkezet, ezért sem lehet elmenni mellette.

A *Kundun* egy életrajzi és történelmi dráma. A cselekmény a vallásfő gyermekkorától egészen Indiába való távozásáig tart. Képet kapunk a reinkarnáció értelmezéséről, az egyház működéséről, a viharos körülményekről, a kínai rezsimről és Tibet bizonytalan helyzetéről. A Dalai láma döntését ezerféleképpen meg lehet közelíteni, azonban a legjobb, ha figyelembe vesszük a régió alapgondolkodását és mentalitását, és elvonatkoztatunk egy kicsit az európai és az észak-amerikai viszonylatoktól. Scorsese rendezőként magasan helytállt, ténylegesen életre keltette a megtörténtekeket (természetesen a történészek között mindig lesz vita és egyet nem értés), illetve hatalmas segítséget jelentettek a létező visszaemlékezések és beszámolók nyújtotta inspirációk is, amelyek mintegy hitelesítenek és pontosítanak. Scorsese már többször is bizonyította alaposágát, szakértelmét, így nem csoda, hogy a filmipar máig élő ikonja.

A *Kundun* 1998 óta tölti be emléket állító és visszatekintő pozícióját, és teljesíti be mindazt, aminek a mozgóképkultúrának lennie kell.